

Governance Code Cultuur

voor goed bestuur en toezicht in de cultuursector

De Bibliotheek Gelderland Zuid werkt volgens de Governance Code Cultuur 2019 van Cultuur+Ondernemen. In de Code staan acht principes beschreven voor goed bestuur en toezicht in culturele organisaties, aangevuld met aanbevelingen voor de dagelijkse praktijk.

Raad van Toezicht-model

De Bibliotheek Gelderland Zuid kent een Raad van Toezicht-model. De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het beleid, de uitvoering en de verantwoording. De taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de directeur-bestuurder zijn vastgelegd in een directiereglement. De Raad van Toezicht (RvT) zorgt voor het toezicht. Vooraf beoordeelt hij de plannen (missie, strategie, beleidsplan en begroting) en besluiten die van grote invloed zijn op de continuïteit van de organisatie. Achteraf controleert hij de realisatie van beleid en begroting en het functioneren van het bestuur en de organisatie. De taken, verantwoordelijkheden en werkwijze van de RvT zijn vastgelegd in een RvT-reglement. Een externe accountant zorgt voor de onafhankelijke controle van de jaarrekening, waarvoor een goedkeurende verklaring moet worden verkregen. De auditcommissie, bestaande uit een afvaardiging van de RvT, heeft voorafgaand aan de besluitvorming over de jaarrekening een gesprek met zowel de directeur-bestuurder als de externe accountant, opdat beoordeeld kan worden of de opstelling van de jaarrekening in overeenstemming is met de daarvoor geldende normen. In de vergadering waarin de jaarrekening wordt vastgesteld, wordt de accountant gevraagd om een nadere toelichting te geven en aanvullende vragen van de leden van de RvT te beantwoorden over de (getrouwheid van de) jaarrekening.

Onderwerpen 2020

De agenda van de vergadering wordt bepaald door de voorzitter van de RvT in overleg met de directeur-bestuurder. De RvT

bepaalt aan welke eisen de periodieke rapportages van de directeur-bestuurder moeten voldoen. De directeur-bestuurder rapporteert standaard over de volgende onderwerpen: niet-financiële (half)jaarcijfers, ziekteverzuim, organisatieontwikkelingen, scholing personeel en de financiële (half)jaarcijfers inclusief liquiditeitsprognose. In 2020 zijn er vijf formele vergaderingen met de RvT en de directeur-bestuurder geweest. Onderwerpen die (onder meer) aan de orde kwamen:

beleidsstrategie en de doorontwikkeling van de organisatie, risicomangement & -analyse, jaarrekening 2019 (in aanwezigheid van de accountant), begroting 2021 en meerjarenbegroting 2021-2024, samenstelling/vacatures Raad van Toezicht, managementinformatie, strategische ontwikkelingen in gemeenten van de Bibliotheek Gelderland Zuid, werkgeverschap directeur-bestuurder, benoeming van de nieuwe accountant en het rooster van aftreden van de leden van de RvT.

Het jaar 2020 werd getekend door de gevolgen en maatregelen in verband met de corona-crisis, die ook voor de Bibliotheek Gelderland Zuid voor een enorme impact zorgden, zowel voor werknemers als voor klanten, voor de bedrijfsvoering, de financiële gevolgen en in de uitvoering. De RvT is zowel tijdens de vergaderingen van de RvT, als daarbuiten, regelmatig op de hoogte gesteld van de ontwikkelingen rondom deze crisis. De RvT heeft geconstateerd dat de organisatie telkens (en snel) in staat is geweest om zich aan te passen aan de voortdurende veranderingen in de maatregelen.

In de aprilvergadering besloot de Raad van Toezicht goedkeuring te verlenen aan het aangaan door de directeur-bestuurder namens de stichting van de gewijzigde

overeenkomst met betrekking tot het opstalrecht van één van de locaties van de bibliotheek binnen de gemeente Nijmegen.

Vanwege het aflopen van de benoemingsduur van de accountant, heeft de RvT, na het uitschrijven van een tender, in 2020 een nieuwe accountant benoemd. Deze benoeming is voorafgegaan door gesprekken met diverse inschrijvende accountants, waarbij niet alleen een afvaardiging van de RvT aanwezig was, maar tevens de directeur-bestuurder en de controller van de Bibliotheek Gelderland Zuid.

Het jaargesprek van de remuneratie-commissie van de RvT met de directeur-bestuurder omtrent zijn functioneren en ontwikkeling heeft, vanwege de drukke werkzaamheden rondom de corona-crisis, plaatsgevonden in januari 2021. Voorafgaand hieraan is wederom input gevraagd vanuit de organisatie (waaronder informatie van de ondernemingsraad), alsmede vanuit externe partijen (subsidiënten en partners). De uitkomst van het jaargesprek is besproken in de februarivergadering 2021 van de RvT. De RvT is van oordeel dat de directeur-bestuurder in 2020 aan de verwachtingen heeft voldaan en een uitstekende invulling geeft aan zijn rol. De RvT heeft, mede gelet op de evaluatie van het bestuursmodel in 2018, in 2020 geen aanleiding gezien om het bestuursmodel van de organisatie ter discussie te stellen.

In de vergadering van de RvT van 9 april 2020 zijn op basis van de operationele risico-analyse drie geabstraheerde strategische risico's besproken. In dit kader kwamen tevens de te agenderen punten uit het accountantsverslag aan de orde. Deze onderwerpen zijn opgenomen in de jaarkalender van de Raad. De directeur-bestuurder heeft de RvT in het lopend jaar regelmatig geïnformeerd over de stand van zaken van genoemde risico's. In de novembervergadering van de RvT zijn zij geëvalueerd. Tevens waren de risico's blijvend onderwerp van gesprek in het strategisch overleg en het overleg met de financial controller.

De RvT ziet normaliter tweemaal per jaar de ondernemingsraad. Naar het oordeel van de RvT zijn de gesprekken in 2020 met de ondernemingsraad in goede sfeer en naar tevredenheid verlopen. De RvT constateert dat de werkverhouding tussen de directeur-bestuurder en de OR goed is. Helaas is de tweede ontmoeting in 2020 met de ondernemingsraad om technische

redenen afgebroken. Zodra de corona-maatregelen het in 2021 toestaan zullen RvT en OR elkaar fysiek ontmoeten. De verhoudingen tussen de leden van de RvT en de ondernemingsraad zijn evenwel zodanig goed, dat zij elkaar ook buiten een geplande ontmoeting om weten te vinden.

De RvT streeft een evenwichtige samenstelling na, enerzijds qua diversiteit, anderzijds naar voor de bibliotheek relevante expertisegebieden: juridisch, financieel, cultureel, personeelszaken en lokale overheden. Dit is vastgelegd in de Statuten en het Reglement Raad van Toezicht. Voorafgaand aan sollicitatieprocedures worden voor de opengevallen vacatures specifieke functieprofielen opgesteld. Vanwege het overlijden van zijn lid mevrouw Y.F.B.M. Keijzers op 22 oktober 2019, heeft de Raad gezocht naar een nieuw lid met een uitdrukkelijke expertise op het gebied van onderwijs en taal. Deze zoektocht heeft geleid tot de benoeming in de februarivergadering van mevrouw W.M.J. Wentink.

De heer J.J. Driessen heeft begin 2020, conform statuten en Reglement Raad van Toezicht, zijn voorzitterschap van de Raad neergelegd vanwege onverenigbaarheid met zijn aanstelling per 31 maart 2020 als wethouder in een van de gemeenten in het werkgebied van de bibliotheek. De Raad van Toezicht besloot vanwege de corona-crisis op dat moment geen vacature te stellen voor een nieuwe voorzitter, maar dit uit te stellen tot de zomer. De reden daarvoor was dat gesprekken met kandidaten moeilijk te plannen waren, waarbij de RvT heeft meegewogen dat voor een dergelijke vacature het niet wenselijk is om de sollicitatieprocedure louter via een beeldscherm te voeren. Voor de tussenliggende periode werd uit zijn midden mevrouw M.J.A.W. Hendriks benoemd als voorzitter ad interim. Voorafgaand aan de sollicitatieprocedure voor de opengevallen vacature van voorzitter van de Raad van Toezicht werd het bestaande functieprofiel aangescherpt en op basis hiervan de vacaturetekst vastgesteld. De Raad heeft gezocht naar een voorzitter met ruime bestuurlijke ervaring en een relevant netwerk op het gebied van fondsenwerving. De zoektocht leidde tot de benoeming in de novembervergadering van de heer B.G. Jeene tot lid van de Raad van Toezicht. In dezelfde vergadering is de heer Jeene tot voorzitter gekozen. In het kader van de zelfevaluatie omtrent het functioneren van de RvT, heeft de RvT om twee redenen besloten deze uit te stellen naar het jaar 2021. De eerste reden is gelegen in het feit dat de RvT in 2020 enkele maanden niet voltallig is geweest.

De opengevallen vacature ten gevolge van het vertrek van de voorzitter de heer Driessen, kon door de Corona-maatregelen niet direct worden ingevuld. Bij aantreding van de nieuwe voorzitter, de heer Jeene, in november, heeft de RvT overwogen dat een zelfevaluatie in de nieuwe samenstelling niet zinvol is na slechts 1 vergadering van de nieuwe voorzitter. De zelfevaluatie is begin 2021 gepland.

Alle leden ontvangen een vast bedrag per jaar dat is gebaseerd op de maximale fiscale vrijwilligersbijdrage, zoals die gold in 2020 en is aldus vastgesteld op een bedrag van €1.700,- per jaar. De voorzitter ontvangt 1,5 maal dat bedrag. De bezoldiging van de leden van de Raad is onafhankelijk van het aantal vergadermomenten. De directeur-bestuurder wordt bezoldigd conform schaal 17 CAO gemeenteambtenaren. De RvT heeft voor het jaar 2021 wederom besloten om geen verhoging van zijn eigen bezoldiging door te voeren.

Onderwerpen governance 2020 RvT op een rijtje

Elke vergadering besteedt de RvT als apart agendapunt aandacht aan governance, waarbij expliciet stil gestaan wordt bij de vraag welke onderwerpen van de agenda bij uitstek 'governance-onderwerpen' zijn en of de RvT conform de governance-verplichtingen en –verwachtingen heeft gehandeld. Deze specifieke aandacht voor het onderwerp, draagt bij aan het bewustzijn van ieder lid van de RvT over zijn/haar rol, de taakopvatting van de RvT en de plichten die governance met zich brengt. De organisatie verantwoordt jaarlijks met betrekking tot compliancy aan de 8 principes van de code. Hiervoor geldt 'pas toe én leg uit', terwijl voor de diverse aanbevelingen per principe geldt 'pas toe óf leg uit'. De RvT stelt zichzelf en de organisatie tot doel op zowel de principes als de aanbevelingen vanaf 2021 uit te gaan van 'pas toe én leg uit'.

Onderstaand wordt een kort overzicht gegeven van de specifieke 'governance-onderwerpen' die de RvT in zijn vergaderingen in 2020 heeft besproken:

Februari

Vergoeding RvT (vastgesteld)
Risicoanalyse
Benoeming Hanneke Wentink (benoemd)
Doorontwikkeling organisatie
(zelf)evaluatie

April

Benoeming voorzitter ad interim
Goedkeuring opstalrecht Bibliotheek Hatert
Goedkeuring jaarrekening 2019
Gevolgen en maatregelen corona-crisis

Mei

Goedkeuring begroting 2021 en meerjarenbegroting 2021-2024
Gevolgen corona-crisis
Verwerking onderwerpen accountantsverslag 2019 in jaarkalender
Werving voorzitter RvT

September

Halfjaarcijfers 2020
Tender accountant: besluit nieuwe accountant
Zelfevaluatie RvT: uitgesteld
Gevolgen corona-crisis

November

Benoeming Bert Jeene en keuze voorzitter
Vorbereiding herbenoeming Marjan Hendriks
Risicomanagement (2^e keer aandacht)
Vergoeding RvT 2021 (vastgesteld op voorhand op € 1.700,-)
Gevolgen corona-crisis
De Governance Code Cultuur 2019

Leden van de Raad van Toezicht in 2020

De heer mr. J.J. Driessen (1957), voorzitter (tot 9 april 2020)

Beroep:

- interim-manager bij, en eigenaar van, Hans Driessen Interim-management en Advies

Nevenfuncties:

- voorzitter bestuur Stichting Passend Onderwijs regio Nijmegen;
- voorzitter bestuur Stichting Passend Onderwijs regio Eemland;
- secretaris afdelingsbestuur D66 Rijk van Nijmegen

Eerste benoemingsdatum: 1 september 2018

Lopende benoemingstermijn: t/m september 2022

Mevrouw drs. M.J.A.W. Hendriks (1951), lid (voorzitter ad interim van 9 april 2020 tot 12 november 2020)

Beroep:

- gepensioneerd

Nevenfuncties:

- coördinator van Sociale coöperatie PLU 024;
- bestuurslid Stichting Steunpunt Educatie, Taal, Participatie (STEP)

Eerste benoemingsdatum: 3 januari 2017

Lopende benoemingstermijn: t/m januari 2021

De heer drs. B.G. Jeene (1955), voorzitter (vanaf 12 november 2020)

Beroep:

- gepensioneerd

Nevenfuncties:

- voorzitter Raad van Commissarissen Mooiland;
- lid Raad van Commissarissen (voorzitter Auditcommissie Tomingroep)
- lid Raad van Toezicht (voorzitter Auditcommissie) Siza;
- bestuurslid (penningmeester) Stichting (Vrienden van) Het Dorp

Eerste benoemingsdatum: 12 november 2020

Lopende benoemingstermijn: t/m november 2024

De heer V.J.G.M. van den Hurk MSc. (1960), lid

Beroep:

- Manager Jeroen Bosch Ziekenhuis (vanaf 1 juli 2020)
- MOD-CFO/plv. directeur-bestuurder ZANOB BV (tot 1 juli 2020)

Nevenfuncties:

- bestuurslid Parochiële Caritas Instelling;
- lid adviesraad Concordant

Eerste benoemingsdatum: 14 november 2019

Lopende benoemingstermijn: t/m november 2023

Mevrouw dr. W.M.J. Wentink (1965), lid (vanaf 6 februari 2020)

Beroep:

- manager Nederlands & Communicatie bij Radboud in'to Languages, Radboud Universiteit in Nijmegen

Nevenfuncties:

- lid Raad van Toezicht Onderwijsgroep Punt Speciaal;
- bestuurslid koor Ex Falso in Nijmegen

Eerste benoemingsdatum: 6 februari 2020

Lopende benoemingstermijn: t/m februari 2024

De heer mr. K.W.A. Wools (1978), lid / vice-voorzitter

Beroep:

- advocaat en partner bij Wools Bloemen van Schaijk Advocaten in Elst

Nevenfuncties:

- bestuurslid Stichting beheer derdengelden Litjens & Wools Advocaten;
- lid en voorzitter gemeentelijke LHBT-adviescommissie gemeente Nijmegen;
- lid (en vice-voorzitter) Raad van Commissarissen Onder de Bomen B.V.

Eerste benoemingsdatum: 1 mei 2014

Lopende benoemingstermijn: t/m mei 2022 (herbenoemd per 1 mei 2018)

Het bestuur/de directie van de Bibliotheek Gelderland Zuid

De heer drs. B. Hogemans (1978)

directeur-bestuurder, 21 augustus 2017 - heden

Nevenfuncties:

- voorzitter Stichting Literaire Activiteiten Nijmegen (SLAN);
- bestuurslid Stichting Culturele Evenementen Nijmegen

(St. CEN, uitvoering in Cultuur Netwerk Nijmegen [CNN]);

- bestuurslid Stichting Huis voor de Binnenstad;
- bestuurslid Samenwerkende Gelderse Bibliotheken